

سبک حمایت

روایت حضور در مؤسسه رعد الغدير که اين روزها پناه توان يابان شده است

از همه جارانده اما در اینجا شدیم

■ نازنین رقيه هاشمی

آن قدر وجودشان کم رنگ است که وقتی یک جا دور هم جمع می شوند، از منظر هر تماشاکننده‌ای تعجب آور است. تقریباً کمتر پیش می آید کسی در طول روز یک نفر از آنها را در مسیر خانه تا محل کار ببیند. در مراکز تفریحی و خرید که دیگر هیچ، انگار کلاً تفریح و خریدی هم نخواهد نه؛ اصلاً مگر می شود انسان باشی، دختر پراثری نوجوان و پسر خوش ذوق جوان باشی اما نخواهی در سطح جامعه تردد کنی؟ امکان ندارد، اما ریشه این نبودن ها را که بگیری می رسی به یک دنیا نداشتن ، نبودن ، ترس و... نداشتن مسیر ساده و سهیل برای رفتن

از تولد تا بلوغ یک مجموعه کار آفرین

مهندس علی سلطانه‌زاده با گذاران مؤسسه نیکوکاری ویژه توان یابان درباره انگیزه تأسیس این مرکز می گوید: «سال ۳۳ه‌نوز در روزهای سخت جنگ بودیم که مهندس احمد میرزاخان پدر مریم میرزاخانی به من گفت من نگران وضعیت جانبازهای دفاع مقدس هستم. امروز و فردا که جنگ تمام بشود ما تعداد زیادی جوان جانباز داریم که نباید بگذاریم روی تخت یا ویلچر بدون حرکت و انگیزه

بمانند. حرفش درست بود. ما نباید می گذاشتیم این جمع زیاد جوانانی که آن روزها در جبهه دفاع برای خودشان و خانواده‌شان جانبازانی را سوغات می آوردند، در خانه بمانند و به خاطر توان یابی از عرصه جامعه حذف شوند. از طرفی همان روزها فرهنگ مناسب‌سازی شهر، تردد، آموزش و اشتغال جانبازان هنوز نهادینه نشده بود و این کار را برای ما سخت تر می کرد. در مدت زمان کوتاهی متوجه شدیم با این تعداد جانباز ما می توانیم توان یابان را هم در بین خدمات گیرنده‌های مرکز قرار دهیم. این‌طور شد که اولین مرکز خدمات آموزشی رایگان به جانبازان و توان یابان کشور را در شمال غرب تهران احداث کردیم. با پیشرفت کارها متوجه شدیم که بیشتر توان یابانی که نیاز به کمک سخی‌های بسیاری هستند. با هدف دسترسی آسان توان یابان خانواده‌های کم‌برخوردار تصمیم گرفتیم دفتر مؤسسه را به منطقه یافت‌آباد منتقل کنیم.

رویکردهای اولیه مؤسسه توان یابی و آموزش هایی در جهت اشتغال به توان یابان جسمی و حرکتی بود، اما با گذر زمان متوجه شدیم متأسفانه اعتماد کافی به توان یابانی که آموزش‌های حرفه‌ای اشتغال را پشت سر گذاشته‌اند وجود ندارد و بعد از مدتی آموزش و توان یابی توان یاب با سرخوردگی ناشی از طردشدن از عرصه اشتغال به منزل باز می گردد. درک حال توان یابان در این زمان مسئولیت ما را بیشتر کرد. ما باید در مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير از نیروهایی که آموزش دیده بودند، حمایت می کردیم. بر همین اساس شروع کردیم به دریافت پروژه‌های کاری و اشتغال توان یابان آموزش دیده. در این پروسه تخصصی بود که مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير از یک مرکز صرفا خیریه به یک مرکز آموزش تخصصی اشتغال و بعدها به

نگاه

شرایط معلولان در آلمان چگونه است؟

همه چیز در خدمت توان یابان

اوضاع معلولان در همه جای جهان یکسان نیست و از همه مهم تر اینکه در تمام کشورهای پیشرفته جهان توان یابان حتی از قشر درجه اول تسهیلات و خدمات دریافت می کنند. آلمان از جمله کشورهای پیشگام در عرصه خدمت رسانی به توان یابان است. در آلمان افراد دارای معلولیت حق دارند کمک‌های لازم برای فعالیت‌های اجتماعی و درمان‌های مورد نیاز خود را دریافت کنند. در هر ایالت این کشور مرکز می برای مشاوره افراد معلول وجود دارد که به طور میانگین هر ماه در این محل گرد هم آیند و در مورد مشکلات خود و احوال‌های آنها صحبت می کنند. اگر شما جزو قشر معلول آلمان باشید، کافی است برای دریافت مجوز معلولیت تقاضا بدهید، مسئول دفتر بازتستسگی امور بهداشتی و اجتماعی هر ایالت باافاصله با درخواست شما و انجام مراحل پزشکی

که از زمان مدرسه رفتن نبوده و تا به دانشگاه هم رسیده؛ نبودن یک وسیله حمل و نقل عمومی که بتواند با خیال آسوده و بدون نگرانی از بیشتر آسیب دیدن تردد کند. از همه مهم تر ترس از قضاوت‌ها، نگاه‌ها و حتی حرف‌هایی که نه تنها امید بیشتری نمی‌دهند بلکه به ماندن در خانه تر جیح‌شان می‌دهد. این حجم از نداشتن‌ها و نبودن‌ها و ترس‌ها ۱۰ تا ۱۵ درصد مردم را طوری از سطح جامعه حذف کرده که وقتی یک جا دور هم می‌بینیم‌شان چشم‌های متعجب‌مان باور نمی‌کند. این وسط کسی که بتواند همه این ندیده‌گرفتن‌ها را ببیند و تلاش کند بهترین‌ها را برایشان رقم بزند می‌تواند به نمونه عینی از انسان ایده‌آلی تبدیل شود که طبق فرموده امام حسین (ع) خادم توان یابان است آنجا که در صفحه ۲۳۷ تحف‌العقول فرموده‌اند: «ای مردم تعهد به رسول خدا بمقدار و

خوار گشته، ناپایان با و ناشنویان و توان یابان در شهرهای یاور مانده‌اند و به آنها رسیدگی نمی‌شود. شما به اندازه و مقام خود و در خور مسئولیت خود کار نمی‌کنید؛ حتی از کسانی که خادم توان یابان هستند، تشکر نمی‌نمایید.» نقشه تهران را که دست بگیري وقتی از شمال تا مرکزش و از شرق تا غربش نتوانی مأمنی پیدا کنی که همه چیزش جور باشد برای حضور فعال اجتماعی این جامعه خاص می‌توانی دلخوش باشی به انتهای اتوبان شهید سعیدی یکجایی حوالی یافت‌آباد؛ همان جا که به لطف برنده‌های معتبرش شناخته می‌شود اما همین برنده‌ها هم حداقل‌های ارزش گذاری جوامع بشری را برای قشر ۱۵ درصدی این کشور قائل نیستند. در میدان الغدير محله یافت‌آباد حضور و اشتغال توان یابان جسمی و حرکتی همه آن چیزی است که یک جمع دغدغه‌مند رقم زده‌اند.

رو یایی دست یافتنی برای همه توان یابان

در یکی از سالن‌های مرکز تماس مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير دختری مشغول کار است که در کنار مسئولیت جسمی - حرکتی که در دست دارد، از صدای دلنشین و مهارت ارتباط گیری فوق‌العاده‌ای برخوردار است. روی گشاده و صورت خندان الهام فلاح‌رضایی از داشته‌هایی است که جز در این مؤسسه در صورت بقیه توان یابان کشور کمتر می‌توان دید. الهام فلاح‌رضایی در مورد ویژگی‌های ارتباط گیری فوق‌العاده‌اش معتقد است: «ان چیزی که باعث می‌شود مرز مشخصی بین توان یابان حاضر در مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير و سایر توان یابان مغازه مورد نظرش برسد یا توان یابی که حتی نمی‌توانند به سطح کشور قائل شده‌اعتماد به نفس است. شمانی توانید از توان یابی که می‌خواهد تا سرخیابان برسد حتی یک پیاده‌روی استاندارد ندارد، از توان یابی که برای رفتن به یک مرکز خرید عزا می‌گیرد که پله‌ها را چطور طی کند تا به مغازه مورد نظرش برسد یا توان یابی که در این مرکز نمی‌تواند به راحتی اسنپ یا تسیی بگیرد انتظار خوش اخلاقی داشته باشید. خود شما اگر کشش مناسبی نداشته باشید و هر روز در اثر تردد پایتان زخمی شود بدخلی می‌شود، حالا بماند از حرف و حدیث‌هایی که باید بشنوید و نگاه‌هایی که باید در پس یک بی‌فرهنگی و شناخت نداشتن ببینید، اما واکنشی نشان ندهید. ما در ابتدایی‌ترین مراجعاتمان که تهیه ویلچر است بارها به مشکل برخورد کرده‌ایم. کیند توان یابی که حتی برای تردد ویلچر ندارد چطور می‌تواند خوش اخلاق باشد؟ شرایط، سایر دوستان من را بیرون از محدث‌هایی که باید بشنوید و نگاه‌هایی که باید در پس یک بی‌فرهنگی و شناخت نداشتن ببینید، اما حالا اینکه خدا خواسته ما در مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير جایی پناه گرفتیم که می‌توانیم راحت یاد بگیریم و بالنده روی و از این یاد گرفتن پول دربیاریم، بحث دیگری است. شویز همه توان یابان از نظر من خوش اخلاقی می‌شوند که به یادند می‌توانند مهارت یاد بگیرند، مشغول به کار شوند و استقلال مالی واجتماعی‌شان به رسمیت شناخته شود. این چیزی که در مؤسسه شاهدش هستیم، رؤیایی است که هنوز برای همه توان یابان کشور دست یافتنی نیست اما امید به فراهم شدن شرایط اشتغال برای بقیه توان یابان از نظر من دست یافتنی است.»

مرکز تماس و مهارت‌های ارتباط برقرار کردن با مخاطب را پشت سر گذاشتیم و بعد از چهار سال امروز در نقطه‌ای ایستاده‌ام که در نهایت سطح رضایت از خودم هستم. به راحتی در جامعه تردد می‌کنم. به تفریح و زندگی‌ام می‌پردازم. از قابلیت‌های من قدامان که اشتغال و استقلال تهیه ویلچر است بارها به مشکل برخورد کرده‌ایم. کیند توان یابی که حتی برای تردد ویلچر ندارد چطور می‌تواند خوش اخلاق باشد؟ شرایط، سایر دوستان من را بیرون از محدث‌هایی که باید بشنوید و نگاه‌هایی که باید در پس یک بی‌فرهنگی و شناخت نداشتن ببینید، اما حالا اینکه خدا خواسته ما در مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير جایی پناه گرفتیم که می‌توانیم راحت یاد بگیریم و بالنده روی و از این یاد گرفتن پول دربیاریم، بحث دیگری است. شویز همه توان یابان از نظر من خوش اخلاقی می‌شوند که به یادند می‌توانند مهارت یاد بگیرند، مشغول به کار شوند و استقلال مالی واجتماعی‌شان به رسمیت شناخته شود. این چیزی که در مؤسسه شاهدش هستیم، رؤیایی است که هنوز برای همه توان یابان کشور دست یافتنی نیست اما امید به فراهم شدن شرایط اشتغال برای بقیه توان یابان از نظر من دست یافتنی است.»

از یک هفته است اما اگر در اثر یک سانحه مانند تصادف یا بریدگی دچار معلولیت شده باشید اطمینان دارید مجوزهای مرتبط با توان یابان در این کشور کمتر از یک ماه صادر می‌شود.

هر معلولی نیاز به خدمات ویژه مشارکت ضروری دارد؛ به همین دلیل در ایالت‌های آلمان مراکز مشاوره مستقل تکمیلی برای مشارکت وجود دارد که به توان یابان مشاوره می‌دهند. همه خدمات مربوط به مشارکت، خدماتی هستند که یک معلول به آنها نیاز دارد و توان یابان مختلف براساس نوع معلولیت، نیاز به توانمندی آموزش دارند که بتوانند در زندگی حرفه‌ای، در آموزش یا در زندگی اجتماعی (اسکان، جابه‌جایی و غیره) خود کفا باشند. مراکز مشاوره مشارکت با همین هدف خدمات می‌دهند.

همه نهادهای زیرمجموعه دولت باید از افراد دارای معلولیت حمایت کنند تا مشکلاتی را که افراد معلول به دلیل محدودیت‌های خود دارند، جبران شود. این کمک‌ها اصطلاحاً «Nachteilsausgleich» نامیده می‌شود. افراد دارای معلولیت در تمام ایالت‌های آلمان دفاتر مخصوص خدمات رسانی دارند که از خدماتی مانند مراقبت ویژه پزشکی، کمک در یافتن شغل یا ماندن در یک شغل، کمک به پیشبرد امور منزل، کمک هزینه‌های مراقبت از کودک، استفاده رایگان از تمام سیستم حمل و نقل عمومی، بازتستس شدن قبل از موعد مقرر و پرداخت مالیات کمتر برخوردار هستند.

درد

شمانمی‌توانید از توان یابی که می‌خواهد تا سرخیابان برود حتی یک پیاده‌روی استاندارد ندارد، از توان یابی که برای رفتن به یک مرکز خرید عزا می‌گیرد که پله‌ها را چطور طی کند تا به مغازه مورد نظرش برسد یا توان یابی که حتی نمی‌تواند به راحتی اسنپ یا تسیسی بگیرد انتظار خوش اخلاقی داشته باشید. خود شما اگر کشش مناسبی نداشته باشید و هر روز در اثر تردد پایتان زخمی شود بد خلق می‌شوید

سبک اشتغال

ضرورت آموزش و اشتغال معلولان

توان یابان را باور کنیم

■ علیرضا آتشکی*

وقتی در کشورهایی مانند ایران حرف از اشتغال می‌زنیم انگار صحبت از فعلی ناممکن است که هیچ‌کس در انجام آن موفق نمی‌شود. کشوری در مقیاس ایران با این حجم از جمعیت جوان ظرفیت نامحدودی برای اشتغال و تولید کالا‌هایی دارد که متأسفانه بخش زیادی از نقدینگی را صرف واردات آنها می‌کنند. در شرایطی که هر جوان سالم جسمی یک ظرفیت برای اشتغال نامحدود است اما بیکار مانده است و اینکه ثابت کنیم توان یابان جسمی – حرکتی می‌توانند مهارت بیاموزند و مشغول به کار شوند، اصلاً کار ساده‌ای نیست.

دستور کار داریم. در قدم دوم توان یابان بر اساس علاقه‌مندی‌های خودشان آموزش می‌بینند. شاخه آموزش‌های کامپیوتر با بیش از شش زیررشته، شاخه آموزش‌های هنری با بیش از هشت زیررشته، آموزش‌های مرتبط با صنایع دستی و چوب با بیش از شش زیررشته، گروه آموزش‌های طراحی دوخت و دوز با بیش از ۱۰ زیررشته و آموزش‌های تخصصی مرتبط با کار آفرینی و مهارت تنها بخشی از دوره‌های تخصصی است که با هدف توانمند و تربیت کردن نیروی آماده کار برنامه‌ریزی کرده‌ام.

از آنجا که باور عمومی در میان قشر کار آفرین نسبت به جامعه توان یابان وجود ندارد، یکی از مهم‌ترین نکات بحث اشتغال در حوزه این افراد تأمین تجهیزات مورد نیاز برای کار است. از همین رو لازم است نیرویی که برای مثال در مؤسسه توانایی کار کردن با کامپیوتر را می‌آموزد به یک کامپیوتر شخصی و به ترتیب با کار آفرینی و مهارت تنها بخشی از دوره‌های تخصصی است که با هدف توانمند و تربیت کردن نیروی آماده کار برنامه‌ریزی کرده‌ام.

از آنجا که باور عمومی در میان قشر کار آفرین نسبت به جامعه توان یابان وجود ندارد، یکی از مهم‌ترین نکات ستنر ی اشتغال در حوزه این افراد تأمین تجهیزات مورد نیاز برای کار است. از همین رو لازم است نیرویی که برای مثال در مؤسسه توانایی کار کردن با کامپیوتر را می‌آموزد به یک کامپیوتر شخصی و به ترتیب با کار آفرینی و مهارت تنها بخشی از دوره‌های تخصصی است که با هدف توانمند و تربیت کردن نیروی آماده کار برنامه‌ریزی کرده‌ام.

از آنجا که باور عمومی در میان قشر کار آفرین نسبت به جامعه توان یابان وجود ندارد، یکی از مهم‌ترین نکات ستنر ی اشتغال در حوزه این افراد تأمین تجهیزات مورد نیاز برای کار است. از همین رو لازم است نیرویی که برای مثال در مؤسسه توانایی کار کردن با کامپیوتر را می‌آموزد به یک کامپیوتر شخصی و به ترتیب با کار آفرینی و مهارت تنها بخشی از دوره‌های تخصصی است که با هدف توانمند و تربیت کردن نیروی آماده کار برنامه‌ریزی کرده‌ام.

از آنجا که باور عمومی در میان قشر کار آفرین نسبت به جامعه توان یابان وجود ندارد، یکی از مهم‌ترین نکات ستنر ی اشتغال در حوزه این افراد تأمین تجهیزات مورد نیاز برای کار است. از همین رو لازم است نیرویی که برای مثال در مؤسسه توانایی کار کردن با کامپیوتر را می‌آموزد به یک کامپیوتر شخصی و به ترتیب با کار آفرینی و مهارت تنها بخشی از دوره‌های تخصصی است که با هدف توانمند و تربیت کردن نیروی آماده کار برنامه‌ریزی کرده‌ام. با وجود شهری که در پاره‌ای موارد حتی عبور فرد سالم از بعضی معابر و گذرها سخت است، قطعاً تردد بین در مناطقی که بیشترین تردد را دارند، فراهم کنیم. به همین منظور ما در مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير توانستیم با رایزنی و همکاری شهرداری و سامانه حمل و نقل عمومی سرویس رفت و آمد توان یابان را در مناطقی که بیشترین تردد را دارند، فراهم کنیم. وقتی رهبر معظم انقلاب سال ۹۷ را سال «حمایت‌از کالای ایرانی» نامگذاری کردند، ما امید داشتیم که با افزایش سفارش از محصولات تولیدی توان یابان در این عرصه دیدگ نیازی به رایزنی یا خریداران نداشته باشیم. در سال ۹۸ انتظار داشتیم که به فرموده ایشان «رونق تولید» رقم بخورد که باز هم آنچه پیش‌بینی کرده بودیم، نشد. بعد از گذشت سال ۹۹ به عنوان «سال جهش تولید»، اسمال با نامگذاری مقام معظم رهبری به سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌دایی‌ها» امید داریم که علاوه بر اینکه مانع‌های قانونی و مالیاتی از سر راه کارآفرینان عرصه توان یابان برداشته شود بلکه با اشتغال و گذاری پروژه‌ها به توان یابان آموزش‌دیده افزایش داشته باشد.

حقیقتاً اشتغال و کار آفرینی در ایران بسیار سخت است. ما نه برای قشر سالم و تحصیلکرده دانشگاهی بلکه با ارائه آموزش‌های تخصصی برای قشر ۱۰ درصدی این کشور اشتغال ایجاد کرده‌ایم و حالا به بقیه بگوییم که این نیروی کار آماده در عرصه مرتبط به کارگیری شود.

فراموش نکنیم معلولیت اتفاق دور از دسترس‌سی نیست. هر کدام از ما ممکن است در یک لحظه، در یک اتفاق پیش‌بینی نشده حتی در یک تصادف ناگهانی دچار معلولیتی بشویم که بقیه زندگی‌مان به اتکای یک صندلی چرخدار یا عصا پیش برود. وقتی به درک درستی از این شرایط برسیم، آنجاست که نمی‌توانیم ساده‌ا از کنار قابلیت‌های توان یابان آموزش‌دیده بگذریم. کاش آقایان مسئول ، وزرا و آنان که در رأس هر قوه و وزارت و سازمان حضور دارند با اعتماد به توانایی‌های توان یابان شاغل فرصت‌های اشتغال را به آنها هدیه دهند تا جامعه از حضور و توانایی آنها بیشتر منتفع شود.

■مدیرعامل مؤسسه نیکوکاری رعد الغدير، کار آفرین تخصصی در حوزه توان یابان

درد

متأسفانه باید بپذیریم وقتی در جایگاه

سازمان بهزیستی، شورای شهر، شهرداری، رئیس‌جمهور و وزرای مرتبط با حوزه توان یابان و امر تردد و آموزش توان یابان کوتاهی می‌کنیم، قطعاً نمی‌توانیم روی این قشر سرمایه‌گذاری اقتصادی داشته باشیم